

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/328/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119214558
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4119214558.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. S., nar. XX.XXXXX, bytom u otca, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Štefánikova trieda 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. a otca D. Dodeka, nar. XX.XX.XXXX, bytom T., K. XX, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého S. S. , nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca a matku zaväzuje prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, od 01.12.2019 , ktoré je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

Zročné výživné matky na maloletého S. S., za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX činí sumu XX,XX eura, ktorú je matka povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ- otec mal. dieťaťa sa svojim písomným návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 27.11.2019 domáhal, aby súd zveril maloletého S. S., nar. XX.X.XXXX do jeho osobnej starostlivosti a zaviazal matku mal. dieťaťa prispievať na jej výživu. Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2016. Od uvedeného obdobia zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sám. Matka si vyživovaciu povinnosť neplní vôbec, s dieťaťom je v minimálnom kontakte, neprejavuje oň žiaden záujem. (1)

Na pojednávanie sa matka maloletej nedostavila, matka mala predvolanie doručené podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) dňom 20.2.2020 a preto súd v zmysle ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) v neprítomnosti matky. (2)

Otec ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že s manželkou nie sú rozvedení, návrh na rozvod zatiaľ nepodal. Problémy sa začali vyskytovať od r. XXXX., kedy začala manželka s užívaním alkoholu, hrala automaty, míňala peniaze. Opakovane od r. XXXX podával návrh na ÚPP k mal. deťom. Manželka sa vždy na nejaký týždeň dva vrátila a on vzal návrh späť. Od r. XXXX však definitívne nežijú v spoločnej domácnosti, nezabezpečujú starostlivosť o mal. S.. I. je dá sa povedať bezdomovkyňa. Pokiaľ príde k nim domov, nie je z dôvodu, že by sa zaujímal o svoje deti, je to preto , že sa potrebuje raz za čas osprchovať a najesť. Spolu s mal. S. a pľnoletou dcérou W. S., nar. XX.X.XXXX bývajú v podnájme v 3-izb. byte, mesačne uhrádza za nájom a energie 550 eur. Je nemajetný, nespláca žiadne pôžičky a úvery. Od 8/2019 je nezamestnaný, evidovaný na ÚP, poberá podporu v nezamestnanosti 400 eur mesačne. Pracovný pomer bol ukončený dohodou na podnet zamestnávateľa, z dôvodu nedostatku

práce, odstupné mu nebolo vyplatené. Dokáže si brigádne privyrobiť do 300 eur mesačne a finančne mu pomáhajú n plnoleté deti, ktoré sú už zamestnané. Od apríla 2020 by sa mal zamestnať ako vodič C. Z.. Mal. S. navštevuje 8 ročník ZŠ Sv. I. v T.. Na dieťa sú výdavky bežného charakteru, primerané veku dieťaťa, platené krúžky nemá, jeho zdravotný stav je dobrý. Dcéra W. navštevuje X.ročník G. školy v T., chystá sa na štúdium VŠ v T.. Otec žiadal zveriť dieťa do jeho starostlivosti, styk matke neurčiť a výživné požadoval v minimálnej zákonnej výške. (3)

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, v jeho starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a navrhol určiť matke minimálne zákonné výživné a styk nenavrhol upraviť súdnou cestou. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 25.11.2019 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- rodný list
- správa zo sociálneho šetrenia pomerov u otca a z pohovoru s maloletým dieťaťom
- pripojené spisy Okresného súdu Nitra 24P/468/2014, 13P/343/2014, 13P/87/2013. 35P/193/2012, P/272/01

a zistil tento skutočný a právny stav: (5)

Maloletý S. S., nar. XX.X.XXXX pochádza z manželského vzťahu Y. a D. S.. I. rodičov maloletého dieťaťa doposiaľ trvá, manželia spolu nežijú od r. 2016, nezabezpečujú spoločnú starostlivosť o maloleté dieťa. Doposiaľ neboli súdom upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu. Jedná sa však o opakovaný návrh otca, predchádzajúce konania boli vždy na základe späťvzatia návrhu otca zastavené. rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Obaja rodičia majú ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k W. S., nar. XX.X.XXXX. Po rozchode rodičov zostal maloletý v starostlivosti otca, s matkou je v minimálnom kontakte, matka na výživu dieťaťa neprispieva. (6)

Otec žije s maloletým S. a plnoletou dcérou W. S., nar. XX.X.XXXX v podnájme v 3-izbovom byte, kde mesačne uhrádza za nájom a energie 550 eur. Je nemajetný, nespláca žiadne pôžičky ani úvery. Od 8/2019 je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberá podporu v nezamestnanosti 400 eur mesačne. Brigádne si privyrobiť 300 eur mesačne. Od 4/2020 má dohodnutý pracovný pomer ako vodič. Maloletý S. navštevuje 8. M. ZŠ Sv. I. v T., na dieťa sú výdavky bežného charakteru, zvýšené výdavky otec nemá, zdravotný stav maloletého je dobrý. W. S. navštevuje 4. M. G. školy v T.. Matka maloletého sa t.č. zdržiava na neznámom mieste, je nezamestnaná, nie je evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie. Vyživovaciu povinnosť si neplní ani k dcére W. S.. (7)

Zo správy zo sociálneho šetrenia pomerov v domácnosti otca, ktorú realizoval kolízny opatrovník súd zistil, že otec býva v podnájme. V mesiaci február však plánuje spolu s rodinou odísť bývať do nového podnájmu. V čase realizácie sociálneho šetrenia bola domácnosť otca riadne zariadená a otec mal vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Zároveň bol zrealizovaný pohovor s maloletým S., ktorý uviedol, že býva len so svojim otcom, sestrou W.. Matka k nim príde akoby na návštevu tak jedenkrát do mesiaca, jedná sa o krátke stretnutia, keď spolu komunikujú. Stáva sa, že sa aj náhodou stretnú v meste, vtedy spolu nekomunikujú. Otec sa oňho stará dobre, má s ním veľmi dobrý vzťah, lepší ako s maminou. Rovnako si rozumie aj so svojou sestrou. Zvykol si, že s mamou nežijú, bol by však rád, keby sa stretávali častejšie, ale to by musela mať ona o stretnutia záujem. Napriek tomu, že má matka jeho telefonický kontakt, nekontaktuje ho týmto spôsobom. Maloletý chce zostať v starostlivosti otca. (8)

Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z. z. CMP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. (9)

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) <<http://www.epi.sk/zz/2005-36>> Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane. (10)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (11)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (12)

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (13)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (14)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (15)

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (16)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (17)

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (18)

Podľa § 78 ods. 1/ Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (19)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (20)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca bol podaný dôvodne, pretože sú splnené zákonné podmienky, aby súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému S. S.. Rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a starostlivosť o maloletú zabezpečuje otec. Kolízny opatrovník, ktorý vykonal sociálne šetrenie pomerov v domácnosti otca konštatoval, že otec má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý fyzický a psychický vývoj maloletého dieťaťa. Keďže súd v jeho starostlivosti nezistil žiadne nedostatky, návrhu otca vyhovel a maloleté dieťa zveril do jeho osobnej starostlivosti. Pri rozhodovaní súd prihliadol aj na názor maloletého dieťaťa, ktorý v starostlivosti otca chce aj naďalej zostať. Styk matky s maloletým dieťaťom súd neupravil, nakoľko žiaden z účastníkov konania styk nežiadal upraviť (21)

Súd určil matke len minimálne zákonom stanovené výživné, pretože nebolo možné preskúmať zárobkové a majetkové pomery matky, ktorá sa v súčasnosti zdržiava na neznámom mieste, žije ako bezdomovkyňa. Minimálne zákonné výživné súd určil aj s poukazom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorú matka má a s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine (každý rodič je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery). Minimálne výživné predstavuje aktuálne sumu 28,79 eura mesačne. (22)

Počiatok vyživovacej povinnosti matky súd určil od 1.12.2019, preto vzniklo matke za obdobie od 1.12.2019 do 29.2.2020 zameškané výživné vo výške 86,37 eura, ktoré je matka povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca. (23)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. (24)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.